

Lục Tinh Tân Văn

Editor—NGUYỄN VĂN CỦA

ADMINISTRATION

ET RÉDACTION :

Editeur, Rue Cathédrale, 158 (55e arrondissement)

GIÁ BẢN:

Một năm..... 6 \$ 00
Sáu tháng..... 3 50
Ba tháng..... 2 00
Mua báo thi kẽ từ ngày
mồng 1 và ngày 15 mỗi tháng
mà phải trả tiền trước.

聞 新 省 六

MỖI TUẦN LỄ RA BA KỶ:

NGÀY THỨ HAI, NGÀY THỨ TƯ VÀ NGÀY THỨ SÁU

Mỗi số bán lẻ..... 0 30

TELEPHONE N° 175 | Address M.R.G.: LUC TINH SAIGON

GIÁ BẢN:

BẮC-KỲ, LÀO, ĐẠI-PHÁP
VÀ THUỘC ĐỊA.
Một năm..... 7 \$ 00
Sáu tháng..... 4 00
Ba tháng..... 2 25

On s'abonne sans frais dans
tous les bureaux de poste.

POUR LES ANNONCES, s'adresser:
à SAIGON: Aux bureaux du journal.
à HANOI: Aux bureaux du Trung-
Bắc-Tân-Vân.

On traite à forfait pour les
contrats de longue durée. Les
prix sont payables d'avance.

MỤC-LỤC

1. — Việc học ngày xưa, Việc học ngày nay, Việc học ngày sau.
2. — Ông nghiệp-sư Nhut Ninagawa luận Văn-minh Pháp-quốc.
3. — Hồn con mảnh dão.
4. — Thủ thư viện.
5. — Thông-danh phái.
6. — Ngoại ngữ Tân Văn.
7. — Hội bánh Sat.
8. — Nữ giới chung.
9. — Phù quan bảo.
10. — Thông báo.
11. — Sứ xuất Tân kỳ.
12. — Oan can theo măi.

Việc học ngày xưa, Việc học ngày nay, Việc học ngày sau

(L'Enseignement d'autrefois, d'aujourd'hui et de demain)

(Tiếp theo)

Nếu nó là con Annam, sanh trưởng ở trong thế giới Annam, bằng ngày giao thiệp với người Annam nói, tiếng Annam, mà lại không luyện tập tiếng Annam là cái tiếng dùng đúng hằng ngày, để mà định đạt tư tưởng, thì còn luyện tập làm sao được từ trường cho hay, cho minh-bạch nữa?

Không có lẽ lại bài trê đây cho đến năm lén tám, đì học được trường Tây rồi, chứng tỏ mới rõ lòng học nhẫn thè những điều yếu dụng trong đời, là những điều có thể học được bằng tiếng Annam cả. Trước khi nó còn nhỏ ở nhà, đã nên lấy ngay tiếng thường của nó nói mà luyện tập cái khêu kỹ-ức, cái quan ngangめ, cái khêu suy lý, cái khêu phản đoán cho chính định, đì đến khi nó vào trường học chữ Pháp thi trong óc nó đã sẵn cả những ý tưởng chính định chí con học tiếng Pháp đì mà dùng cho rộng ra nữa thôi. Nếu không thì day nó ngày nào, nó cũng cứ học theo như con vẹt học nói mà không hiểu nghĩa. Mà thật là nhiều đứa học chữ Tây mà không hiểu. Vì không hiểu cho nên hay dịch bậy.

Một đêm tôi xem vở học-trò, thấy một bài tiếng một, thầy giáo Annam ra cho học-trò học thuộc lòng. Bên tay trái thì viết chữ Tây, bên tay phải thì gọi là dịch nghĩa ra tiếng Annam.

Đến tiếng : « fil à plomb » thì tôi thấy dịch là « chì mực ».

Fil à plomb, nguyên là một sợi dây, đầu buộc một cục chì, cầm lấy dây ấy đì cục chì lồng thòng xuống, cục chì đì đưa lùi một lát rồi dừng lại. Khi nó dừng lại rồi thì người ta nói rằng sợi dây đã thẳng đứng. Xây cái trường mà mặt tường thẳng đứng thì người Tây nói rằng tường *d'aplomb* (nghĩa là tường ngay). Kêu một người thợ hồ Annam mà hỏi cái fil à plumb là cái gì, thì người thợ nói là cái *láp-lóng* (*d'aplomb*) xét ra thì biết nghĩa *láp-lóng* là gì.

Đến như thẳng nhô đì học, thầy dạy tiếng một lại dịch lầm nhur vậy, thì nó tường cái fil à plumb là một cái chì-mực. Khi nó học đến câu : Le fil

de plomb marque la verticale (Nghĩa là cái dây-chì dùng đì lấy đường thẳng đứng), thì nó lại theo nghĩa dịch bậy của thầy giáo mà học, cái chì-mực dùng đì lấy đường thẳng đứng. Té ra khi họ mày dùng chì mực mà bắt một đường thẳng trên khúc gỗ nằm ngang, thì dura trê lòn đường thẳng ấy với đường thẳng đứng.

Vì bằng dura trê ấy, trước khi đi học chữ Tây, bây giờ họ học bằng sách quốc-ngữ cho biết mấy điều yếu dụng thi lết lúc nó học chữ Tây, nó đã biết cả những điều của người thợ hàn, thợ mộc v.v. học cũng còn biế. Nó học đến tiếng nào, chỉ tên cái gì, nó trong ngày thi y cái ấy chứ không phải dịch tên là cái gì Annam mà học liền. Ví dụ tiếng Annam cũng không biết rõ hán tự cai nòi tường cái-kia, học lê đì, đó là dùng công mà không biết gi cả.

Nghiêm ngay câu này thi biết, câu

tôi nói đì là thật. Một người bồi súng ý, hay là một người thợ Annam không biết tiếng Tây, mà nó lại rõ không nỗi lộn cỗn nòi xia như dura trê đì học lại nhà trường. Bởi vì nó không cần lấy một tiếng Annam mà đì vào giữa cái tiếng Tây, mà nó với cái đì gọi ra một bêt-nhưng-đi và người thợ ấy học được tiếng nau-biet được nghĩa tiếng ấy. Đó mới là một sự họ có ích. Đó là cách đì học nên dùng mà đàm trê Annam. Một đàm trê mà học được theo cay-ay, nghĩa là biết các học rồi mới có tiếng Tây sau, thi không như con két, nghĩa người ta nói nói theo, mà không hiểu nghĩa. Dura trê ấy học tu liêm trê đồng mà nén giùm có mă thôi, song lại đã bày ra nhiều phương hay đì lập tu bón, nhà nước thi dâng kho nhà nước mà đem bô thi dâng cho sành hãi được thanh phát.

Nghĩa làm ruộng một ngày một mờ

mang, cuộc công nghệ tân bô, cuộc

thương mãi với các nước ngoài rất

thịnh hành. Dầu nhằm buôi ngát nghèo

bây giờ, thời cuộc xuất cảng cát tăng

thêm mãi, coi lại năm nay xuất cảng bội

Ông nghiệp-sư Nhut Ninagawa luận Văn-minh Pháp-quốc

(La Civilisation de la France par M. Ninagawa professeur de droit à Kyoto)

Bản-quán đem bài cũ của ông nghiệp-sư trao đổi với khóa tại Kyoto để khán quan hiểu biết tinh người. Nhut với người Pháp đì với nhau. Các sự này là đều trong hệ trong việc ngoại giao của Pháp quố là sự chiêm dắt Salonicque với cái bài *Tông luân sau chot là hai đài khán quan*, nên sug nghih cho đích xát.

Bài này *Bản-quán* trich lục báo *l'Information d'Extrême-Orient* đâ đăng báo tại thành Tokio và tại thành Paris.

I. **Oai quyền Đại-pháp.** — Cả hoàn cầu đùi rập một tiếng mà ngợi khen thê lục Pháp-quốc đì với vua Louis XIV và đì hoảng-dê Napoleon I. Nhưng vây vê sau cung có kẻ dám nói rằng khi hoảng-dê Napoleon I, và cháu ngài Napoleon III, bị phái đoan, thời khí sô Đại-pháp-quốc phái sô vui. Nhut kè xét đónn đât ấy là lát là ám lâm. Ai col cho kỵ viên chánh tri ngoại giao của Pháp-quốc khoản năm 1830, 1840, 1850, thi mới thấy rõ thê lực của người Pháp thời năm 1870 thi oai quyền không kém chút nào.

II. **Đại-pháp phủ cường.** — Đại-pháp thời là mo xir đại phong nbiều. Các nước liệt cường đâ nhô Pháp-quốc cho vay lòng công cai thấy là 18.129.482 000 quan tiền tây.

Từ năm 1874, Pháp-quốc đâ cho vay ra các nước lân đâ là nước phai đì Địa-Nga-la-tu cho đòn tiêu Venezuela tinh cung được là 8.667.688.400 quan tiền vòn: sô ày thiệt là cao giá, nhằm lè ay nước Phap phải trả năm ngàn tien tiêu bai khoảng cho Đứa-quốc là ôn xia như chia hứa nước biển chiếm-thắng đòn sô tinh bô, tinh tòi nay vây. Vay thời phải khen ngay sự giàu có của dân Đại-pháp.

Nước Pháp giàu có, nhà trai không phải nhô tiền bạc đòn đai mà mà chung lèn hình lanh, song là bởi nhô dân Đại-pháp cần cùn-nhâng, và nhô của nhô sô-nen dân trong xia rất mau tàn bộ. Cũng có kẻ tường rằng nước Langsa được thâu tien bai nhô là nhô cầu thêu nhung đòn sô tinh bô đòn đai

đòn đai đòn đai. Khiết mìn vòi lòi đà phai bô tinh ném, cách góm ghé, xe chiến-ampuh khôn vòi mày bay đong thêm vòi mày chong, và lèi nhieu đe vận tải đường pham và đe thâm quan nghich.

Nó ba thê kỵ chót đây, thi có binh của Langsa đê nhút danh tiếng cùa hòn-cầu, ày cũng nhô sự siêng nang cùa cùa công ăn việc làm mới đê được như vây.

IV. **Tài-giáo thiếp.** — Từ ngày

đông Bismarck đê bô tài-giáo, thi

Pháp-quốc đê nhút hòn hiêu truc hêt

điểm năm 1902 thi tham

thết với nước Italia và năm 1904

thết với nước Anh. Nhô nước Pháp thi

nước Anh và nước Nga lại giao thiếp

với nhau, như vây nước Pháp gầy nêm

một hội giao-hảo mới, đê làm bài hoại

cường quyền Đứa-quốc. Nhô tài-giáo

thiệp thi Pháp-quốc đê lại đê trọng

kinh hồn, bô ày các liêt-cường hòa

HƠI NGUỒI ANNAM

Chợ nên lòn thuộc của Ngoại-quốc với thuộc xứ Algérie là Thuộc-dịa Langsa. Hết biết lừa thuốc rời và thuốc diều
trai dat ở xứ Algérie mà hút, thì tức là dùng dò thô sang Algérie qua thiệt là dò thô sang

Bai-pháp và chàng có thứ thuốc nào ngon bằng

Hãy nên hùi thuốc hiệu TRÁI-BẮT

Bởi ta muốn chọn lựa kỹ cang
những dân muôn sâm sủng, nên
xin các ông phái rao báo cho
cần, và truyền cho lòng làng
chúng nó, phải làm một cái tờ chay
cho các ông nhũng dân xứng đáng
cho nó sâm sủng. Rồi thi các ông
lúy theo tờ này mà gởi lời xin
cho ta. Phải cho kỹ cang mà xem xét,
sự giàu có, tánh hinh tối và cái chỗ
chúng nó ở. Phải coi xét cho kỹ
cang mà cho những dân cho xứng
đáng trong tình của mình.

Còn về sự cho hương-chức, ông
nào chua gởi lời xin cho ta, thi
phải tuân y cái lờ của ta ngày
17 Juillet đó.

Hay là trong tình của mấy ông có
súng dù xài, thi phát cho chúng nó
cũng được.

Như có phát cho hương-chức, thi
mấy ông phải biến tên họ hương
chức nào giữ súng cho có số thứ tự
và thứ súng gì, mà gởi cho ta.

Le GALLEN.

Phụng dịch: N. H. V.

Ngoại-quốc tân-văn

RƯOU LAVE NHỰT

Tại London, rưou Lave, của Nhựt
đem qua bán mạnh lâm. Trong nước
nhieu người ra nền nở trở nên danh
tiếng lâm, bán bao nhiêu cũng chạy
hết.

Không lẽ mà Angle ngôi ngô, cũng
sẽ có người ra mà tranh thương
chẳng sai.

KOI GIỎI

Tên Henry Sullivan, dân Améric,
tinh lôi qui biển La Manche, 36 ki-
lometres, mà lôi mới có non non 4
kilometres, hết 18 giờ. Thinh linh bi-
xox hông không lôi nữa.

Cũng là giỏi giây, có gan dám giòn
biển.

BÃO LỐN

Tại Tô-châu (Tokio) bão lớn phả
mây xóm nhà ở gần bến, hư hại rất
tố tát.

Tại Portland (Améric) cũng vậy
bão lớn phá xóm Oregon hư hại
cũng nhiều lâm.

LẬP TÒA ÁN MỚI

Tại Quảng-châu-văn, từ rày sẽ có
một Tòa (tribunal de Paix à com
pétence étendue), tại Fort Bayard,
thuộc-dịa Langsa.

TRUNG-HUẾ

Ông Angle Barson, qua Tàu về
London nói rằng: Ngày nào mà Tàu
hết gác với nhau rồi, thi cái công nghệ
của Tàu nó sẽ làm cho thiện-hà hết
thầy lầy làm lợ, là vì nó tẩn bộ mau
lâm.

Đương bây giờ thi học với Angle
nhieu lâm, về nghè-lâm phi thoan,
nhưng tiếc thay, bị giá cả kim khí
còn mất quá, cho nên Tàu xài chưa
đặng, còn đong nom giá, như giá
không xuống, & cao như vậy hoài
thì Tàu không làm gì được hết.

XIÊM-LA

Ông Hoàng Xiêm, Purachatra nói
với Evening Standard (Angle) rằng,
đã biết news Xiêm cũng có xe-lúc
rồi nhưng mà không có được bao
nhiêu, muôn sao cho có đủ đường
cho nó sầm sủng. Rồi thi các ông
lúy theo tờ này mà gởi lời xin
cho ta. Phải cho kỹ cang mà xem xét,
sự giàu có, tánh hinh tối và cái chỗ
chúng nó ở. Phải coi xét cho kỹ
cang mà cho những dân cho xứng
đáng trong tình của mình.

Còn về sự cho hương-chức, ông
nào chua gởi lời xin cho ta, thi
phải tuân y cái lờ của ta ngày
17 Juillet đó.

Hay là trong tình của mấy ông có
súng dù xài, thi phát cho chúng nó
cũng được.

Như có phát cho hương-chức, thi
mấy ông phải biến tên họ hương
chức nào giữ súng cho có số thứ tự
và thứ súng gì, mà gởi cho ta.

Lérateur. — Thiên hạ coi nhiều
phe cũng dùm bọc điều đặc, cho các
bà nén việc.

AN ĐỘ

Có một hội làm cao su già, tên
Société de Salomé tại Arizona, mỗi
ngày làm gần một tấn, bằng cây
ocotilla, (cô rừng) trong xứ nhiều
lâm.

Mỗi tấn ocotilla chia ra được 200
cát nhưa, cho nên già mà không
kém chi là thiệt caosu.

ĐONG ĐÁT ITALIE

Các nước bên Âu, có nước Italie
này, lấy làm thăm, sự động đất vãi
năm xây có một lâm, mà một lâm thi
hу hоа, lоn kеm khо оіет bao nhiêu
mà tinh cho dung.

Những dinh lòn nguy nga, phô
phường cao linheliu mà sup bè, rã
lам nhiều khói mài đến xác người ta
nữa.

Như lục tuần rồi cũng có động nứa,
làm sup mồ cai nhà thờ lớn đương
lúc lâm lè. — Nebre dù, dù vua theo
hoàng hậu lén xéo lò chay vòng theo
khoảng bì hai, mà rước hoặc binh,
hoặc các người ta, mà lâm vào nhà
thuong.

Nước Italie, một làng nước đã
có, nái lùa, hai nái bị bùi bể biếu
cũng như một chiếc bia, mà lùa
giữa rạch, nái bị lùa, mà lùa
sự ái không rõ chắc泰山, biếu

Phụng dịch: N. H. V.

Hội buôn Sót

Từ xưa tới nay, du-luân và cung
thư ng cuộc nước ta trường cảng cũ
năm lán bảy tết trống diêm chuồng
khua múa cũng chưa được thay mày công
ty mới.

Vừa rồi tôi xem báo «Thực nghiệp»,
thay nói về cách buôn soi của một nhà
chuyên-nôn trong lòn lôi cũng lây làm
mừng lâm. Ư! mồi một năm ta tiêu
thu của nhật biết bao nhiêu là soi vài,
tường các ông săn tư bỗn cũng là có lồng
nhệt thành vé thương-nghiệp nên mau
đóng-tâm hiệp lực, lập hội hùn phân để

vứt lây môi lợi rát to ày mà hiện còn
đương ở tay khách trú.

Ta chờ tin rằng Khách Tây chay Nhât
tay chay bê ngoài đó mà thôi, chờ họ
và buôn đầu mà bán cho ta.

Từ khi Khách-trai Tây chay Nhât thi
tự buôn bán của họ cũng như dân mới
gởi của ta. Tôi cũng được mục-kịch đổi

chút, mà họ gởi này hàn tang,
người kia hàn bộ, mỗi người ăn hoai
hộp tối ba bốn phần, ấy đó chay-ông
nên lạy dò mà cùi họ thiệt mày lán mới
giới mà còn lợ khòng biết bao nhiêu

Tôi cũng đã làm lán do xít, nhưng họ rất
bi-hiem không thể hiến cho chún.

Thiết-trường nhàn dịp này ta nên hiệp
nhau lập hội buôn bán để giành lấy mồ
lợi cho ta. Chàng hoá ra hay lâm sao?

Vừa rồi Ông-đảng-nguyên-Quang có
đóng lập hội buôn soi trong sô bão 20.
Nhưng dò nói là hội buôn thì ta cũng
nhau buôn kèm các thứ, thứ gì có lợi thi
buôn, dò có thể này ta bán thứ khác,
chờ néa khu khu giữ lấy một nghề buôn
soi.

Nào thach, nào thuốc thời thông phong
noire-de fumée, cỏ đèn, nước hoa,
khăn mă, dính-tổng, dầu bắc-hà, đồng
lá, dò sủ v. v. bi-bao nhiêu là thứ hàng
Nhật đương hiện nay Khách vẫn buôn
dò mà ban cho ta.

Vừa rồi bi-nhân được độc mày lời cò
động cát xang của Ông Quang mà trong
long moong-moi.

Nhưng có một điều bi-nhân muôn ngõ
cùng-ton-ông, xia-ton-ông chớ gấp cho
la phản đối Ông muôn lập một hội buôn
và lâm lài, hai nái vui v. v. (20000 p. 00) mà
chia ra làm 20 hay là 40 cò-phân thi mỗi
cò-phân vạn 10000 p. 00 mà buôn
40 cò-phân thi, mỗi cò-phân vạn ngàn
(5000 p. 00). Tôi thiêu nghị mỗi cò-
phân như thế rìa khò-hanh cho lúc
bác cò-phân chung lúc lập-hội.

Như vòn hoi chia ra làm cò-phân thi
cò-hai thứ hoi.

1. Vô-danh Công-ty (Société Anonyme)

2. Cò-phân Công-ty (Société en
Commandite par actions).

Trong hội thứ hoi ấy, đây là lâm theo
kiểu nào thi công khéo đến hồi 20
người hay là 40 người thi công làm việc
tám lóng của hoi. — Khi chia hội ấy
cung phai it nhon, giao luuong ngoai
thethi ai chiu boi thi moi ván hoi hay là
nam ngan gác mà chiu dung ngoai. Xin
chiếc chay cho hai chiu chia-lap-hoi là
đó, nếu chua am-hieu thi neu cay người
Chuang-ly ở lòn (notary) hay là người
ke-lan-toi gioi (capuchon) náo, đây, chay
dung co tuong ru co tinh thi hoi-vien
ban hiet cò-phân và ky to thiep-dong voi
nhau là xong da.

Như ngu ý của tôi thi nên chia vón ày
ra một trâm cò-phân hay là hai trâm
cò-phân, mỗi cò-phân hai trâm bac
(200 p. 00) hay là một trâm bac (100 p.
00) nǎo sau cò-bôn nhieu thi muu
nhieu, co it thi muu nam ba cò-phân

thé chay hoa ra tien lâm ru? Doan trước
nói co hai mươi hoặc ngot bón mươi
người thi sao lại bao là thừa người mà
bày giờ nhung, mây trâm người lai là
được. Vẫn thê mà được, nhưng thi hiếp-

đong phai nói bao nhiêu cò-phân thi đưọc
cù làm Quản-ly, bao nhiêu thi đưọc trong
nom việc hoi. Cù những người mua it
cò-phân thi chi đưọc lợi công-niên, chđ
không đưọc coi-sóc việc hoi. Muôn biết
rõ sự-thể cung diều-le lập-hội thi ben
xem luật ngày 24 Juillet 1867.

Xin ông Quang tha thứ cho, vi tôi nói
day binh như ty-phu quâ, nhưng chđ
coi thay môi lợi chia ta vay tay người
khác, lai diem-nhien, ngõi im sao-neu.

Cò! Cò! di! hoi các ông có tiền ngan
bác vạn mau mau lập-hội, hìn phan de
giai-duu nhau len duong thương chiem.
Kia các ông chay xem anh Châ này may
lai dong cua, anh Chêc no may lan doi
ten. Nhung dau the nao mac long họ cù
quyet chi vi thương-nghiep. Nò ai là
người có tam hồn dung khí với kinh
ai là người duy tri nén, công tam biap
lực ma gày drypten len hoi quan, và nhau
diệp này ta buon soi của Nhât hanh bong
cho Nhât, không de den noi moi loi ay
vao tay người Trung-hoa mai. Rất mong
thay! Rất mong thay!

d. T. N. D. B.

B. X. L.

Nữ-giới-chung

Nữ-tử giáo dục

(tiếp Theo)

Bất cứ là việc gì để tập giũ tinh tinh
roi thi khô ma givai tai đưọc, là vi cái
tính là cái tự nhiên thứ nết của son
người, cho nên làm cha mẹ chđ
con trè chay-riay là nói bón thấy vay
ma mang vi mới biêt nói mà quên
rang là nó nói ày mà phai quay, cù đe
nò nói đặng cay-riay l'm cho nó quea
tách dinh. Phai biêt rằng té phòi
mới đò đưọc biệt tài riêng, thi thi
nói vay chay nó có h'eu lời nói ày là
ng'hia gi đâu, chay mày lán nò nói
thi ai cay-riay, ai cay chay chay m'it
chuyn với nhau, nó cung tuong là nò
nó. Thê thi dung lam nong au-yam
l'am, thương thi thương nhung mà
iring cung iò cho nó thay, roi so khong
nhéo, nhut là phai tap ho l'am l'am
phai theo minh dung phai chay theo nò.
Muôn cao nò muu biêt muu hiếu thi
chay nén day m'it khong chay cho nò
thay nò hiếu, nò chay nò day, nò đò
cung nhin y can thi thi lai nói lai vay,
nhut nò khon khon day m'it gáy như thay
nò chay nò day, thi thi lai nò hiếu, liet
nò con nò thi thi lai nò hiếu, liet
nò nói cái xe m'it m'it biêt vật đò là cái xe
van van.

Ngi đean day thi syc nhur việc là a cho
tôi cảm phục cách dạy đò của người
Langsa l'am l'am, nhut có một lác 40 lò
ở trên Nam-vang, thi thường thay bà
Cazeaux & Cie, công ingénieur en chef des
mines, thi thi lai h'eu són moi duoi

nhut lai khon khon day m'it gáy như thay
nò chay nò day, thi thi lai nò hiếu, liet
nò con nò thi thi lai nò hiếu, liet
nò nói cái xe m'it m'it biêt vật đò là cái xe
van van.

Ngi đean day thi syc nhur việc là a cho
tôi cảm phục cách dạy đò của người
Langsa l'am l'am, nhut có một lác 40 lò
ở trên Nam-vang, thi thường thay bà
Cazeaux & Cie, công ingénieur en chef des
mines, thi thi lai h'eu són moi duoi

nhut lai khon khon day m'it gáy như thay
nò chay nò day, thi thi lai nò hiếu, liet
nò con nò thi thi lai nò hiếu, liet
nò nói cái xe m'it m'it biêt vật đò là cái xe
van van.

Ngi đean day thi syc nhur việc là a cho
tôi cảm phục cách dạy đò của người
Langsa l'am l'am, nhut có một lác 40 lò
ở trên Nam-vang, thi thường thay bà
Cazeaux & Cie, công ingénieur en chef des
mines, thi thi lai h'eu són moi duoi

nhut lai khon khon day m'it gáy như thay
nò chay nò day, thi thi lai nò hiếu, liet
nò con nò thi thi lai nò hiếu, liet
nò nói cái xe m'it m'it biêt vật đò là cái xe
van van.

Ngi đean day thi syc nhur việc là a cho
tôi cảm phục cách dạy đò của người
Langsa l'am l'am, nhut có một lác 40 lò
ở trên Nam-vang, thi thường thay bà
Cazeaux & Cie, công ingénieur en chef des
mines, thi thi lai h'eu són moi duoi

nhut lai khon khon day m'it gáy như thay
nò chay nò day, thi thi lai nò hiếu, liet
nò con nò thi thi lai nò hiếu, liet
nò nói cái xe m'it m'it biêt vật đò là cái xe
van van.

thầy giáo dạy học trò, nghiêm nghị lắm; cách bà dạy như này: giã súi như thầy một cái xe hơi chạy qua, bà kêu thằng x... đưa con út mà chỉ và hỏi vì sao cái xe ấy không ngựa kéo, không người lái mà sao nó chạy lênh láng, nên đưa ấy trả lời không được thì bà lại hỏi đứa khác, đến khi hỏi giáp vong cùi thay đều không cát nghĩa được thì bà cất nghĩa.

Vẫn kái tôi ở trên Nam-vang thì sớm mai tôi thường hay làn hoa-viên mà chơi có trộm thay cách là Cazezenay đã con như thế, trưởng đồn-bà Annam ta cùng nén bắt chước theo gương ấy.

À, tôi đã nói muôn ngày con trai cho biết, thi phải chỉ nó thấy vật ấy, là vì làm như thế nó là mau hiểu mà lại dễ nhớ, nhứ là trè nho dùn nào dùn nay cũng đều tọc mènh thay mòn gi, vật gì cũng đều hối, thi minh nên thừa diệp đó mà cát nghĩa và dạy nó luồng thê giã súi như minh dát nó đi chơi, thấy người đồn-bà gánh bánh, nó hỏi vậy người rõ là làm gi, thi minh nên thừa diệp đó cát nghĩa cho nó biết người rõ là làm gi, rồi với người bà kia là sao, di buôn vây sướng cực, lợt hại thế nào, chỉ cho nó biết, hay là di ngan qua hàng buôn, nó thấy đồn-ông người vát dỗ, kể ngõi việt, cùng là sao lại có người đồn bà ngõi đánh máy, nó tại bờ cửa, thi minh cũng nên thừa diệp mà cát nghĩa sao người đồn bà hối nay gánh bưng di báu, còn người này lại ngõi làm việc nhẹ nhán, hoặc là ngõi i đồng thay người ta cây, gãy nõi hối, cửa thi minh cũng cát nghĩa cho nó hieu luong.

TRẦN-IH HẢO
(Travioh)

Phản quan Báo (Partie officielle).

Vì lời qua Thống-đốc Nam-kỳ
ngày Octobre 1920

4º Bùi di tùng quan Chủ-tỉnh Chau-đốc, thê cho thay Lé-vân-Ba và Lục-vân-Vang di chỗ khác.

Thay Huỳnh-kim-Lang thô-ký thiệt thô-hạng nhất tại Tràviong và thay Bô-vân-Bô thô-ký thiệt thô-hạng nhất tại Biênbô.

Nº 88 FEUILLETON DU 15 OCTOBRE 1920

ROMAN

OAN KIA THEO MÃI

BA MUOI HAI ĐÊM
Hồ-Canh-Tiền tự thuật

Đêm thứ mươi hai (tiếp theo)

Nghĩ đêm lê tôi ăn-năn muôn bò, mà chẳng biết sao cái trí ngu của tôi nó chẳng chịu buông, nó cứ rít mãi phả khát. Đậu-chánh Tâm chờ rỗi mà rưa hận. Cố nhiều đêm, lúc tam cau, nó đọc tôi làm như khú, cầm nó vào giết. Vay mà tôi công khán; mồi lán nó đọc tôi, tôi đều giáng lòng đặng hét. Duy có một bát chót này đây, Lê-quí-hưu ôi, tôi giết người bạn thiệt của tôi, tôi tôi quá lớn.

Một bữa, tôi đi hâu, chàng biết sao trong bụng tôi buồn quá sức, buồn cho đèn đổi lò sặc ra ngoài; lúc đi ngoài đang thi cuội mặt, vào nhà hùn ngồi thi gút đầu, tay chống tráng, nghĩ chuyện đầu đầu không biết; làm tướng như, kè phèm gán tôi giờ chịu từ hình, bức rứt bò hói, sáu trăm mồi chàng biết mỗi, nào mà lán gở. Tôi không làm chi đặng cả; ngồi hét súc rót ráo bốc bò đi; một lát ra, một lát vào, chả đám than dài mà bay thờ ván.

Lôi gán mươi giờ, tôi cũng ráo

2º Bùi di tùng quan Chủ-tỉnh Baclieu thê cho thay Ngô-tur-Xuyén, di chỗ khác. Thay Lục-Vang thô-ký thí-sai hạng bá tại Chau-đốc.

3º Bùi di tùng sự quan Chủ-tỉnh Barai thê cho thay Bùi-bón-Tay di chỗ khác.

Thay Ngô-tur-Xuyén, thô-ký thiệt thô-hạng nhất tại Rachgia.

4º Bùi di tùng quan Chủ-tỉnh Bentre, thê cho thay Ngô-béo-Mỹ di chỗ khác.

Thay Bùi-bón-Tay thô-ký thiệt thô-hạng nhất tại Baria.

5º Bùi di tùng quan Chủ-tỉnh Giadin, thê cho thay Lương-v-Không nghĩ.

Thay Ngô-béo-Mỹ, thô-ký thiệt thô-hạng nhất tại Béotre.

6º Bùi di tùng quan Chủ-tỉnh Travin, thê cho thay Ngô-kim-Long-thô-hạng khác.

Thay Trần-bá-Huynh, thô-ký thiệt thô-hạng nhất tại Soctrang.

7º Bùi di tùng quan Chủ-tỉnh Sotrang, thê cho thay Trần-bá-Huynh di chỗ khác.

Thay Võ-vân-Giỏi, thô-ký thiệt thô-hạng nhất tại kho-sách Chánh-phủ Nam-kỳ.

8º Bùi di tùng quan Độc-chưởng-van (khoa) tại Chánh-phủ Nam-kỳ,

thê cho thay Võ-vân-Giỏi di chỗ khác.

Thay Phạm-vân-Giai, thô-ký thiệt thô-hạng nhất, tên nhứt giúp việc thi Toàn-quyền Nam-kỳ, tên thay Trần-bá-Huynh.

9º Bùi di tùng quan Chủ-tỉnh Biênbô, thê cho thay Lé-vân-Ba di chỗ khác.

Thay Lê-vân-Ba, thô-ký thí-sai hạng nhất tại hau-doc.

10º Bùi di tùng quan Bô-chê-luong

đang Nam-kỳ, thê cho thay Trần-ngoc-Thach di học Luat Hanoi.

Thay Lê-vân-Ba, thô-ký họk tập mới

cắt băng.

Nguyệt Thực

Xem trong Lịch Đại-phận của Hội Giảng-Đạo Thiên-Chúa tại Nam-kỳ đã điểm ra, thấy có nói rằng: Trong đêm mươi sáu, tháng chín, năm nay, nhằm đêm 27 Octobre 1920 từ tối nửa đêm cho đến gần giờ sng, sẽ có guyết thực, Xứ này thấy dặng.

Hát Xiếc

Ông bầu Georges Lovatt đã di tau Haiphong tới Saigon rồi, hẹn hat và thủ sẽ theo sau.

bước ra hàng lối, cõi ý kiêm chuyện nói xóm cho khuya-đò, hám, nén tội men lại bàn mày chát. Bép-hamuym đau lịp gấp lúc các chủ lầu rang đang dum chuyện trò cười cợ. Cảnh biết các-chủ nói về chuyện chí-mi khit lôi. Hứa bước iới, tôi nghe chủ bếp-thuối rằng: Khổ gi, bà thuốc độc cho nó ăn, từ-nhiên hêt phâ.

« Nghe nói bò khóc độc chí nó ăn, tôi chíp lấy mà hỏi: « Thúi ai? » Ðừng tăng nần bát hòn, ái-chung khói, lụy minh mà chát! » — Bép Tu nói: « Không, có thuốc ái dấu, chát, chát, chát, nón xóm chí Mèo nhiều qua nhà chát, hét chuột, cút nón cơm trách cá ca hoái; đám nón cúng rắn, ăn no bỏ túi lén no nhà cười trăng cợt gió. Phai vậy mà em cúng chàng nói chí khát không kiên ném xiêng, cứ mồi lát, u... u... u... vậy, thì mồi lát la, la, la, chém mà khóng chịu, mười đêm không trát mót. Tôi biền chí, có như vậy thi trộn thuốc vò cơm, thuốc cho nó trong mòn mà nó dám chun vào, con thi bò ngang, con thi bò dọc; có khi leo tới trên đầu tôi mà la nứa chát!

« Tôi mìn cười rỗi ngay ý; tôi mới hỏi thuốc gì gọi rằng thuốc độc? Bép-Tu nói: « Nhà tôi, ngày trước chuột dữ muôn, nó nhiều cho đèn đổi tôi iới ngù trong mòn mà nó dám chun vào, con thi bò ngang, con thi bò dọc; có khi leo tới trên đầu tôi mà la nứa chát!

Đặng thuốc iới móng như đặng vàng cám tay ra vế, và di và sám soi móng hối rót bò túi. Vẽ nòi tôi cát để cõi nơi; tôi mới nâm nghỉ phải làm làm sao mà bò thuốc. Thân-xết: « Đậu-Chánh-Tâm ở chung với tôi; ăn chung với tôi, nêu bò vò ñăm thi hại chung hai đứa. Mò nêu bò rót, tôi kiêm cát khóng ảo, thi Đậu-

Ông có ý đi trước, đặng mót là xin | nghè nàn, tài nguyên mà khóng muốn phép kìm chô cắt rạp và chô cho bón hát.

Như xin phép được, chắc có hát 15 cùi tháng Octobre nay.

VIỆC MỚI TRONG NƯỚC

(Nouvelles du pays)

GIA BẠC VÀ GIÁ LÓA

Gia bạc kho nhà-nước 10 fr 00

Giá lúa, ta 100 kil chô tái nhà máy Che

ta bao trai lai 5 \$ 20 tờ

10 ngày

Tiền lời đồng niêm sáu phần mỗi

trăm, mỗi phần bằng một tròn quan.

Mấy chủ đã cõi cho vay mấy năm

rồi, thi dùng giấy đó dam đến mà

xin tiền qua kỵ nay cung droc.

Tính ngay thẳng

Có một ông Tây, mới qua theo ký

tàu rồi, có việc, lại nhà giày thép,

má đánh một cái giày thép, chẳng

kết chí đánh ròi, vụt chạy, bỏ quên

tại bàn một cái bôp phoi đầy tiền

bạc.

Chừng một giờ qua rồi, ông mới

hay mắt, mau mau di tìm, thời may

trở lại chô dán giày-thép hối bài

thay, thấy thông giày thép trao cái

bôp ra cho ông, ông mắng và cảm

on lầm, chạy luồn vào phòng ông

chủ mà phán trấn sự tich, và tò chô

đóng hay vè cái tánh ngay thẳng của

thầy thông Annam.

CÁN THỦ

Có nên làm phuое hay là không?

Lâm phuое, cõi người lây của mà cho,

cõi cho ăn cho ngù, cõi lây lõi khuyên

lõi úg là làm phuое vây! Ai thấy kẽ

Gióng chet lai dứt quâ; à! là làm

trá oán đó à?

F. Ng. h. Dân.

Cũng đã khuya tối nén tôi sò làm ráy không cho xóm riêng người ta ngô. Tôi biến thành ở cửa tôi ém nó ra ngoài đường iới kêu lính tên nó vò bốt đặng

đay dãy sáng. Thẳng ở tôi bông nó ra ngoài đường, nó la xò chô thẳng này như trời rám mà không thấy một anh

police lại hồi hông chí hè. Nò là mày

người xóm đó ngù khòng được cho

đến hòi muôn ráy tên chí! Tôi nói

biều thằng ở tôi kêu police đầu thẳng

chết lai cang nay vò hót môi ém à!

Gióng chet lai dứt quâ; à! là làm

trá oán đó à?

cháh-Tâm át cung châng ăng, vi dâ sang

nghỉ trong, òng 16, khó nà gat được.

Tinh quanh tinh quẩn mò bối rót,

tôi mới thán, đê bối nòi lài, giã ý nói

không ăng cơm nhà iới xuông hẻ chò

lúc con iới hó-hìn bò huê vào trong

trách. Lâm như vây tâu-chân-Tâm

pâi lám, mà khit vò lòi ra, minh không

có ơ nhâ, thi kholtieng dài dí nghi.

Trưởng cho vay lòi ráy, tôi mang cùi

một minh vài lòi ráy, tôi dâu tôi, lai kholtieng bay. Ông tâu-chân-Tâm au roi

cháh-Tâm, tông hông ăn, thi nó

sang, tông hông ăn, thi nó

đi, tông hông ăn

ng muôn
đang
không
oán kia?
y, tôi đã
gặp một
éu xe kéo
1 tháng
quán thi
mang tài
ng coi đó
cái lắc, cha
m chừng
hai chết
ng chôn

chưa, nó
Tôi mới
nó ăn
g được,
với tôi.
2 chén
no rồi
tết chiếc
nhỏ ở
ù. Năm
muỗi
tôi lại
di, lây
èm, thay

nó làm
ta ngô
ra ngoài
tết đang
chỗ đê
g nó ra
hàng này
một anh
la mày
rực cho
Tôi mới
n thành
a! làm ơn

Dân.

dã sảng
được.
poi rồi,
ý nỗi
ép chờ
trong
Tâm
không
jì nghĩ
cười
au tôi,
con tớ
an rói
thi nó
ng ày
hang?
trung
m như
trước
ra c
đó di
toan
theo
.

0\$25
0\$25
GON

Sưu xuất tân kỳ (Caractéristique)

Tròi lửa mưa đá

Như mưa đá ở xứ ta thì lâu lâu hời
còn chỉ như con tròi lửa thì tôi chắc
rằng chưa có nhà nào.

Vào hồi năm nay tại thành Valence (Đại pháp) lối 4 giờ chiều Trời đang
thanh-bạch bỗng có một con tròi lửa
ngon cao bát trời bể kính-lâm 100 thước
chạy qua thành Valence dồn tiêu

chạy vrox rầm cả thiên hạ tiếu diệu.
Bên chừng gần tối làng Alcoceer thì
con tròi lửa ấy ngừng lại xịt lửa từ phía
rồi biến mất.

Rồi đó nó cùi xúi lại nghe mùi hôi như
thuốc súng, mới biết là mưa đá trên
Trời sa xuống, mưa đá cựu nào cựu này
lốn bắng trái cam, cắn nát nỗi một kí-
lô, lại còn có nhiều nơi mưa đá rót
xuống đóng bể cao một tát rưỡi.

Biển thươn tái-sanh

Có một tên I-ta-li-én là Áo-tôn Rô-
bre-ti-ni làm nghề báu hàng dạo, có ngày
nó chàng và qua xứ Corse đèn đầy muôn
àm vui cho các bạn hàng, nên mời
đèn mà thuật cho ruồi cát Áo-tôn phải
nhè lây cái nia lòn bò vào hàng mà nuốt,
ruồi sút tay cái nia áy sút tuồi vào bụng.

Ba ngày sau đường tàu ôn-xon khô-
chaju nên cậu Áo-ôn phải trở về cō-
quốc, song vừa tới (hành A-ca-xi-ô) cậu
tàu quá chịu không nổi nên phải vò
nhà thương mà đóng biuj.

Ông lương Y Bóm-hé A-ni-khanh
biết là nặng, nên bò bụng cậu Áo-ôn ra
xé ruột mà liy cái nia ra, hi thấy rắng
nhà đã dâm vào tách ruột, thoi hôi nhiều
chỗ. Ông lương Y rửa ráy xứt thuốc và
vá-ruột may-bung cho cậu Áo-ôn lại
nhà thương.

**Nhà hàng
tại Cap-Saint-Jacques**
HOTEL DE LA PLAGE
Hồi trước Madam Duguet làm chủ
nay ông Cancellieri, kinh nghiệp.

Tiệm rượu có phòng ấm, nhà bếp
tinh khiết làm và có nhà để xe hơi rộng
rất, cho mướn tuy ngày giờ nhiều ít mà
định giá nhẹ nhàng. Hoặc ai muốn mướn
ở lâu ngày, thì giá riêng ày còn ngay
luôn lại nữa. Vả lại những đồ thực-phẩm
về hải-vị rất nhiều, thật là phong-tiện
lâm, xin chia tách chiêu đãi.

Mỗi ngày bữa ăn và chàu nhuyệt thi co
Soupe Corse và tureen Corse.

Chu-nhen cần khai.

ICH LỢI CHUNG

Có nghe quan Nguyễn-soái đã ra
cho phép dân giàu và hương-chúc sám
súng, để phòng trú dạo-đe, vì chúng nó
cũng có súng, cho nên khai mà tiếp
nhau trong cõi nguy hiểm. Dẫu dạo-
đe mà có súng phả, súng xáu, thì cũng
là súng, bắn không xi-công trúng đích.

Muôn trú-ho tuyệt, bắn cho trúng,
bắn cho đánh nó thi nhài đến nhà
CAFFORT, số 36 tại đường Catinat,
Saigon, mà múa súng kiêu mồi tinh
anh, tôi tám, xai bén, bắn xai ki-ông sai,
thì trả cái lợi hại của dạo-đe mới
hi.

Hàng CAFFORT này, nhiều người
Annam trong Lục-luh đã biết, bán dù
thứ súng, lớn nhỏ, mà giá lại rẻ, đem mua,

Entrepôt de Cholon IMPORTATION-COMMISSION 71, Bd Tông-dốc-Phuong

BÁN SỈ

BÁN LẺ

Vải lụa.

Tồ hopoly — Rượu châc — Rượu
ngon — Sôra NESTLÉ — Chai
pagné DELBECK — Cognac RENAULT — Cognac CROIZET
(củ 126 năm).

VẬT THỰC

Đồ tân ché bên Paris
Đầu thom Côte — Du, Non, Giày
Chemises — Bếp da — Dao bún —
Đồ hút — Đồ chưng phòng khách

Hàng tôi cung cấp ra công mă
mua các thứ hàng hóa làm bén
phương Tây và các xú lè theo ý
chu vi đặt.

Giấy thép dñe: Paulhieu-Chelos
Giấy thép nói: 667.

Le Directeur: Paul HIÈU
Officier d'Artillerie Coloniale démodifiés
Croix de Guerre

Ch. Jobit & C°

Maison fondée en 1833

COGNAC

FRANCE

Thứ rượu này có từ 18
Năm (18 YEARS OLD) và
từ 35 Năm (35 YEARS
OLD) uống vào khía gác-đ
mai lại số thán, mua thơm
tho, là neon hou cá
thứ rượu CONGAC khác, cá
Hoàng-cá đều bất danh.

Bán tiệc nào nà có thứ
ruou này thi hãy làm voi lán.

Có gói bán lẻ bì mây tiêm
ruou LUC-TÍNH, SAIGON
CHOLON.

NỘI ĐỘNG-PHÁP bán sỉ
có một mình hàng:

LIM-HONG BENG & Co
47 à 53, Rue d'Ormay 47 à 53

Bánh dày thép số 1, Hộp nhà thờ:
HONGHE — SAIGON — № 60

N. B. — Nếu vua mua vào tay, hay là mua
về dùng thi hãy mua số 1, và túi săn
long gửi đến chỗ nhà hàng Vịt-ang-sai.

Hay uống thử thử ruou

AMER HONORE

Là một thứ giải khát ngọt
thường hàng

Của một mith hông Denis, có
cát mía thô.

CIGARETTES

« The Dreamer »

Thuôc điếu nến mồi gọi 20 điếu (cái
nhân hình Bé-dâm nằm nghiên) gọi
là Cigarettes « The Dreamer » là thuôc
ở bến Đại-Pháp xú Algérie làm.

Tauoc này hút nó rất ngọt và rất thơm
bọn các thứ hiện khác, hút không khó
cố mà lại khỏi sành bịnh.

Hay mua thử một gói sau mới rõ
thuộc, rất ngọt lạ thường.

Tiệm này đều có bán lẻ mà giá lại nói
hơn các thứ khác.

Nội Động-PHÁP bán sỉ có một mình
hàng:

LIM HONG BENG & Co
47 à 53, Rue d'Ormay, 47 à 53

Saigon

Bánh dày thép số 1, Hộp Nhà thờ:

Hongbeng Saigon № 60

ĐẠI DU QUỐC PHÒNG

ở đường CATINAT SAIGON, số 195 tới 202

Ông André Lé-vid-Minh, Tổng-ly.

Bảo-trữ nhết hưng ở Y-viễn thành Paris,
Hoc-sinh tài nghiệp trường-y được bảo-té,
Cựu học-sinh các đường-duường thành Paris,
Cựu bá-té công các nhà thương-tinh Seine,
Đặng phản thường nhết hưng kỳ thi hóa học 1914:

Mù-dai-bé

Mù-dai-dòng

Chá ti tè-chap bá tinh thành Paris.

Mù-dai-dòng

Chá hối Phu-phor Pháp-quốc (thành Paris).

Tan thuốc

Cháy theo toa của thầy thuốc cho.

Phân việc riêng

Bé cho tay nhỏ thuốc Langsa quia súc.

Đồ phụ tùng và bô

nhất hàng

Đồ chụp hình

Bì bút

Bô lọc

bảng máy Gaing-Ngoa

Bé rít — Thuốc chí — Trang-cá

Nước Suối

Nước cát

Mái Hué thè

ĐẦU HOA

Dầu Essence de Menthe hiệu Mitcham, nhất hàn họng

Hơi giả

Thuốc bô Quinum

Huân nhò mau tan ra trước

Trich đà bá thé quinumina

Bô lọc và trị bệnh rát

Thuốc tiêu

Thuốc valerianate d'amonisque.

Có Y-viễn nhện chém tri bịa đau gân cát

Gadus

Thuốc có tộn dầu cá morse

ĐIỀU DƯỢC PHÒNG

Tiệm Langsa

Bán ròng những thuốc Langsa

Nhà lánh mua tại Paris — Lyon — Marseille — Nice

MỘT TẤT QUANG-ÂM MÌT BIỂM VÀNG

Người vân-minh chừng nào thi ngày giờ càng qui báu chừng nấy,
cho nên câu tục ngữ Langsa rằng: « Le temps, c'est l'argent » (Một tất
quang-âm một điem-vàng). Bởi thế mà nước vân-minh nào bảy giờ đêm
lập ra xưởng đóng tàu, xe lửa, xe hơi, tầu bay, xe máy dập v.v. được để
thanh bát đường giài và ngày giờ không
trai hai. Đường ày thi dù rõ cái ngày
giờ của người vân-minh qui báu là
dường nào. Bởi vậy cho nên người
làm việc lòi lao ra ngoài thi đóng tàu,
xe lửa, xe hơi, còn người lòi lao ra trong
kinh thành, nhà, huyễn, thi phòng
hay dùng... như nhà Caffort số 36, thất là
một huyễn xá chép chum mà lại tốt

và cũng, không có hiệu xe bao bì kip.

Hàng CAFFORT có hai hiệu xe máy dập hiệu ALCYON và

HERCULE. Hai hiệu này đều có hiệu Langsa, dã chắc mà lại lâu

giả lại re: như hiệu HERCULE thi từ 60s, sáp lén, còn như muố

mua tốt hàng nhứt có đồ phụ tùng, xin mời đến tại hàng mà thương-ngh

Sản diệp có bán

Một cái xe Ô-tô lớn lám, mà lại chắc
lám, mối tinh anh, có đèn điện khí, mà
cũng có pha khí đá (phares).

Mùn bia cho mua, vì bời phải đi.

Ai muốn coi mà mua, lại sô nhà 136

đường Catinat (Photo-studio).

Thịt bò Skos

Là một thứ ruou, để uống vú lóng
tót lám, dã có mùi thơm mà lại bò ngọt
khi. Chẳng bắt chu óc ai mà chè nén nó,
nó nót, cũng không ruou nào bò
được.

Bán tại hàng Etablissements Du-

marest, d'Indochine Saigon.

PHARMACIE PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây này dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn
hết trong Đóng-dương này

LẬP RA TỪ NĂM 1865 HỘI TRƯỚC CỦA ÔNG HOLBÉ VÀ RENOUX

Nay ông L. SOLIRÈNE, nhứt hạng bào-chè sú, kè nghiệp

ở Saigon, ngang nhà hát Tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thương hàng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân-tù
và côn-dung thuốc tây xin hãy gửi thư cho tiệm thuốc này mà mua, thi sẽ được vừa lòng.
Cửa DƯỢC-TÁNH LỰC-BIÊN đã xuất bản rồi. Ai muốn xin thì viết thư cho ông Solirène, ngài sẽ gửi cho không

CANOT HOI

Hãy lập tức viết thư thương nghị với

Để chở chuyên mua lê, Ông Charles BARDON

để tuân du diên địa

NGƯỜI ĐÓNG TÀU
Ở đường Paul Blanchy số 127
SAIGON (Nam Kỳ)

MỘT CÁI KIỀU THEO LOẠI « POPULAIRE », KÈU LÀ AUTO-GLISSEUR SỐ 620

Chắc chắn
đóng kỹ cang
giáng đẹp

giá 1.500 \$
sắp lên

Khoai huot
lè làng sạch sẽ
Giá rẻ

PHAN-HAM

Thợ làm gân-ngựa Song-má và Đen-má

Khoa-chang, Khoa-đa

Hanoi — 5, Rue Jules Ferry, 5 — Hanoi

Chàng tôi kính trình chư Quý-khách biết rằng: Bàn-Hiệu Hầm các
thứ Yến-nghĩa, đồ Song-má, Đen-má, Rượu, Vàng và các thứ đồ dùng
để đường lâm bằng da bò Tây, da Hồng-kông thật... Lạm-tỷ kỹ lưỡng
giá bát phết-chảng. Các Quý-khách có lòng chia sẻ mến-điệu lòng từ-hanh
hữu (máu) nào xin gìn cho cho Bàn-Hiệu. Bàn-Hiệu sẽ trả lại kí-tu
hữu được như ý của Quý-khách sử dụng. Nếu mua bao-nhiều thì Bàn-Hiệu
thì hành giá-bát.

Thợ khăn den có hiệu

Thật khéo mà lại rẻ hơn các chỗ.

Kinh cung quý ông dùng khăn
den xu.

Tôi thiệt rành nghề thợ khăn
trên 15 năm rồi, nên làm đủ kiểu
các thứ khăn nhiều lối: lót,
lót dày, lót mỏng, khăn nón theo
kiểu này rất khéo. Như là thợ
lót mỏng từ 7 tới 10 lớp, thợ
lót dày từ 4 tới 6 lớp mà ta
Song có thử khăn biech theo kiều
của tôi làm thiệt khéo và kỹ cang,
chắc lâm lầu hù mà lại giá rẻ.

Gói contre remboursement hay
là gói mandat trước thi tiện và
phải do (contour de tête) mấy tắc
phản và mấy lớp dày mỏng xin
chi rõ trong tờ và chỗ mấy ông
để dặng tôi làm rồi gói lại tiền số
phi tài chia mà phải trên 2 khăn.

Kinh cát
NGUYỄN-VÂN-BÚP

Thợ khăn den

& Suối-dòn, Bình-nhám (Lái-thiệu)

GRAND MAGASIN
de Soieries
TONKINOISES
Gros et détail

Maison Tonkinoise

BRIX TRÈS

VANTAGEUX

Pour l'achat en gros

ĐỒNG HÀNG

Hanoi, 4 Rue de Soie, Hanoi

Bản hiệu là: Bán lẻ đồ các hàng E. & C. như Xuyễn bông tơ,
Nhồi mít gố, Trà-đắng, Thịt lợn, Thịt bành bông, các thứ Lụa, Lanh,
Lanh hẹp, Sà-tron, Sa-hoa, v.v. Hàng den, trắng, màu hột gà, màu
đen có bao bì thủy tinh tối mực nhõn kỹ mà tính giá cao.

Bản hiệu kinh buôn lô hàng và các hàng kinh buôn lô hàng
Soieries Tonkinoise, mua lô hàng và các hàng kinh buôn có thể tính giá thiệt
bát, đê mày nhà mua tự ten giá bát, đê mày nhà mua tự ten giá bát.

Lại nhận mua giun (tron) lông, lông lợn, lông lợn, lông lợn, lông lợn
để đóng, đỗ cẩn, đỗ thêu, đỗ sơn (lông lợn), mì tay và các lùi để
đóng, mì tay, mì tay,

Gói gửi theo lối lanh hóa giao ngắn (contre remboursement) song
gói cho nội chốt tiền trước (une petite preuve), mì thi tiện hàn.

Chú quí khách ở xa muôn lấy kiều hàng (écharuffles) bồi già hay
là mua món gì xin cứ viết thư lại, bồi hiệu sẽ bồi sức làm che ôi-đang và già

Chú nhân: Madame NGUYỄN-TV, SÀU

Hàng Dầu TRƯỜNG-VĂN-BÈN,

có bán dầu thô dầu
Dầu kinh bùn thiệt ngọt 162
Dầu dưa.
Dầu xô không có mùi hôi.
Dầu mè thơm.
Và dầu hàng giá rẻ để thay bơ
dung.
hàng bùn dầu phòng thiết kế.
Bơ dưa 162.
Bơ dưa bơ ghee.
Bơ dưa bơ hông.
Bơ dưa dưa để cho heo và bò ăn.

BƠ TỐT VÀ GIÁ RẺ HƠN Khô-kết-ta

Hàng bùn dầu không, dầu phòng
mè, bơ ghee, bơ hông, bơ dưa, dưa
và bơ eucalyptus. Mua giá khá
thêm còn rẻ.

Xin lưu ý: Khi ai có mua mua bán
với tôi thì xin mời đến nhà hoặc
viết tên bài thi tôi gửi kèm và sau
đang tiếp xúc rất trọng thể và tri
tội lèp túc.

Nay lời:

TRƯỜNG-VĂN-BÈN.
Hội-dồng-quản-hội.
Đường GAO-KIEN, số 10,
Gia-Loan.

Tôi chỉ dùng có một thứ
giấy NIL mà thời giấy này
là thứ giấy vẫn thuộc điện.
Tôi nhớ của một nhà hàng
Denis Frères tại lý kháp cát
Bóng-đương.

Tiệm VĂN HUẾ VIỆN

Aux Etages Supérieurs
Quai Piquet Phnom-Péau.

Bán hàng từ 5 giờ đến 12 giờ
trong phòng ăn và cửa hàng
Thị trấn này là một trung tâm
thương mại. Xem tiếp sau là quán
cafe.

Cửa hàng: TRẦN THIEN QUÍ
cần khái.

Epicerie-Métropolitaine

Tran-Dang 同
68, Rue d'Espagne, 68
en face des Halles Centrales - Saigon

Kính lời cùng quý khách hàng rõ;
tại tiệm tôi có bán đủ các thứ như
dầu thơm, bánh ngọt (Biscuits) và bán
đủ các thứ rượu bia Tây và Đông
(Conserves), sapon thơm cùng các
vật đồ tạp hóa, ván ván. Mỗi kỳ tâu
đều có các vật béo. Tay lại và chúng
tôi bán giá rẻ hơn các nơi. Xin quý
khách có mua vật chi xin đến tiệm
tôi, tôi tiếp xúc cách tử tế và định
giá nhẹ cho quý khách, xin hãy đến
nơi tiệm tôi một lần thì sẽ rõ.

Nay kính,
TRẦN-DANG,
cần khái.

Muôn bún

Cao-châuh cay ương dà hai
như: Hội ương đều là hội ương
giống nhau. Vừa thơm.
Muôn mua xin do nơi Ông
GIÚNH-HỮU-NHƠ, Hương-Hồ
và tại chợ Thủ-Dầu.

Phnom-Penh Bazar TRƯỜNG-XUÂN

Giá bán lẻ	
5503	— 12 rée.
Hình bút bê (poupe) mặc áo có ren — 12 cent.	0440
Gỗ viết thư có gạch hàng — 022×0,13 mét rập 100 tờ dài — 12 rée.	1 20
Bút trắng đùi lót có áo dài (Annam) — 12 cái.	5 00
Gỗ viết thư có gạch hàng — 022×0,13 mét rập 100 tờ dài — 12 rée.	1 70
Cartes postales Nhứt-bản bằng cây thẳng, hình vè tay, có màu + hoa văn + Son-thay + và hình người — một trăm.	8 55
Cartes postales Giả Au-châu — một trăm.	1 60
Cartes postales Hình xí Cao- mèa, Đè-thiên, Đè-thikh — một trăm.	1 60
Gói contre remboursement.	
Lý-muô-đo?	
25-26 Quai Piquet Phnom-Péau.	

BANQUE INDUSTRIELLE DE CHINE

TRUNG PHAP THIẾT-NHIEP
AGAN HÀNG

DAI PHAP NẮC DANH CONG-TI
TU BÙN 45 TRƯỜNG QUAN

Hàng trường quan là Ông André Berthelet

Chánh Ông là Ông A.J. Parrotte

Chính-hà-tại Paris, số 74 đường Lasserre
Công-nhàng nganh tại Pekin (Bắc-kinh)
tại Trung-quốc.

Hàng chánh (Paris)

Hàng nganh

PARIS HANOI SAIGON

LYON CANTON

MAISSEILLE CANYON

BRUXELLES FOUT HEOU

LONDRES HANKOW

ANTWERPEN SWATOW DÀNG SÁNG TỎA

NEW YORK SINGAPORE

PARIS HANOI (Bureau)

TIEN-CHIN YOKOHAMA

SHANGAI HABALY

SHANGAI VLAIVOSTOCK

HONGKONG MOUKDEN DÀNG SÁNG

SINGAPORE 190

Hàng nganh Saigon

8 quai de Belgique pô 2, rue d'Adran

Tinh toán các thứ đồ sách nhà bón.

Tinh tinh (tổ thính) hàng phiếu cho vay
hàng bạc đồng (plaques) bao hai ly 1/2.

Hàng tiền (đầu) hàng tiền quan

(france) có thể in hàng phiếu vay, hoặc

in hàng phiếu tiền tại Pháp-quốc

tại hàng riêm 3 1/2/3.

Tien tiền giấy vào Galzez d'Argonne

(Kho-Tiết-khoa), hàng bảng (đen quan-france)

hoặc bảng bạc (plaques). Về cách in và
xin đổi mới thêm.

Gói tiền có lanh lê, hoặc tinh bột, tiền

quan (france), hoặc tinh bột, bảng bạc

(plaques). Về giá bạc và cách in và
đổi mới.

Tổng-lý

L. LASSEIGNE,

Khi nào có việc chi hì ba
muôn đài dâng quan-khách
mà chẳng dùng rượu Sâm-
banh (Champagne) hiệu!

Tisane Marquis de

Bergey

Thứ vữa

Thi làm sao mà cho phi tinh

vui vẻ dặng

Rượu này có một mình hàng

Denis frères tru mà thôi.

Vinhlong Thương-nghé Công-tv

1) Xe hơi và tàu đưa bộ hành,
giác ghe chờ lúa.
2) Sóng các thứ xe, bán đồ phu
tung, bán đồ sắt và rén đồ sắt (hang
rào vàn vàn).
3) Tiệm trú hàng hóa ngoại-quốc
và đồ thô súng.

Xin các ông lái buôn đường an
nam đậu, tiêu, mè tói, trà Bé, trà
Annam, thuốc lá Bé, thuốc Gò-và, thuốc
sút, bao đậm hay là đồ thô
sáng khác xin đến Tiệm của Hội tại
chợ Vinh-long mà thương-nghé-hay
ép mía sét, và xin các ông chế lò
đường, sô trong thức hay là nồng
và kẽm trên dây gối theo bản tinh
cùng.

Vinhlong le 15 Mars 1920.
As Directeur-gérant,
NGUYỄN PHÚ TOẢN.

TRẠI THỦ-MỘC CHAM VÀ CÁS
Michel NGUYỄN-HIỆP-HOA
Tại chợ Lái-thia, đường Abattoir

Trại tôi dùng toàn chín-lai, trại, gốm
các món theo kiểu kinh-thời.
Mỗi chín-lai, thành-cán hay không
một gốm-lai, bốn lát.
Bốn lát một chín-lai, thành-cán hay không
một gốm-lai, bốn trai, một trai.
Bốn lát 12 trai, bốn ruyn, bốn Saisan, bốn
lát.

Tôi ta, tôi ruyn, tôi chờ cát hay
nhay ba, hai, một, ván, ván.
Qui ông múa đít: xin gởi kinh-hay
đến tại nhà tôi lợp mua đỗ nón.

CHU HU BÁ TÒN

Dù bồi bịnh hoa mà ma tên hoja
bồi có khắc ma liết ma lao, thi-công-một
cách tri ma thời. Ma tên gân hoja, thi-phết
một gốm-bè hoa yết bồ gân mà tri-một
tết bịnh. Khi mành mua thuốc Pilules Pink
mang sang thi chén, những là để bịnh ma lợp
ít tên. Và lại thiền ha người ta đã uống
lành bịnh thiên số rồi, nay mành uống cũng
se chán lành mành. Chờ như mành mua
thuốc giò mà uống, thi bịnh đã chẳng lành,
ma phải mất tiền, tiền hết tất cát ify làm
thêm trá. Thuốc hoja Pilules Pink trị bịnh
để như trá, vi nó là tri được bịnh hăng
nhết-vang-lai, vàng-vàng da úa v. v. cũng
là các bịnh liệt nhưc thi mày bịnh se so
so trá như thán. Và lại thuốc này đó uống
rõ tiền ma mau lành bịnh.

PILULES PINK (Bồ gân/kính đòn)

Trong các tiệm thuốc só bón, có tré
tiệm thuốc của Ông de MARI et LAURENE
Pharmacie Normale, de Saigon.

Phân-Viết Khách-lâu

HOTEL DE FRANCE
N° 152 Rue Catinat
HUY-NH-HUE KÝ QUÁN LY

Kính cung qui khách rõ tôi là
quán ly Phân-viết Khách-lâu vì mày
sứa soái phò là phò là phò là phò là
xin mày chàm là phò là phò là phò là
kết cung cù.

Nam-viết Khách-lâu

HOTEL DE FRANCE
N° 152 Rue Catinat
HUY-NH-HUE KÝ QUÁN LY

Kính cung qui khách rõ: kệ từ 1er
Juillet 1920 tôi mới dọn một tiệm

nguy-hiệu là Hotel Annam (Nam-viet
Khách-lâu) cũng có dọn phòng
để cho quý khách.

Có thư rượu mạnh Langsa
hiệu: BAC-CHUS, mới chờ lai!

Nam-ký lần thứ nhất, ngoo
không có thư rượu nào bằng

Cái mới mình hàng Denis
Frères tru mà thôi.

25 Rue Catinat - Saigon.

PHARMACIE SHANGHAI

Có trống răng và thay con mắt

một minh hàng
Denis-frères
đại lý cà Đông
dương thứ hộp
quẹt này.

Một quẹt này khép nui đựng phép kín lè mít sô rô két hét mà thơ!

Solution Pautauberger

Ngày nay nhiều ông thông thái Âu-châu tin rằng rằng mà của một thứ cây khác so với Âu-châu có một chất kén là arsenic.

Cách 1 lúu, lại hai ông danh y langsa tin rằng crôsoote mà chế được thành dược-phẩm thì là một thứ thuốc rất hiệu nghiệm thân trị bệnh đau phổi và đau ngực, vì crôsoote là một chất tám bã.

Và ông bào-châ-y-sir hạng nhất tại Paris là ông L. Pautauberger tìm ra được cách chế biến crôsoote ra thành dược phẩm, trên lợn với ba thứ khác mà làm ra một thứ thuốc nước, đặt tên là.

Solution Pautauberger

Đem cho thiên hạ lây làm là mì tri thuyền mày triện người hịnh.

Ồi thật là một thứ thuốc linh nghiệm như chua tên nên dùng kinh như tên ho, mà có hơi rét, với sau trong hông và hơi khó thở.

Nên chè tên bị bệnh ho gió mà nặng và đau vát nái hông, hoặc nêu chư tên không thể làm sao hết được, thì chư tên đang không thể thuốc nào mà bài được solution Pautauberger, là thuốc làm cho hết hàn và hổi đau, mà lại làm cho ban đêm ngủ yên nái.

Chè tên khi cũng có nghe thấy biết hao nhiều người mệt mày buồn bực, xanh mae, thè hào hển, xay xắn mày mệt, nhức đầu mệt mệt mệt mệt, bình uối oai, mệt mychon, đau nhức trong xương cốt, nặng đùi nái lò mài, lò iai, bình uối mệt mệt tiền ngọt.

Ấy là tại thân thể mấy người ấy hết hai chất mà cái hào chè y sự Âu-châu biết rõ là chlorhydrate phosphate de chaux. Hai chất này đều có trong Solution Pautauberger là thuốc tri thuyền những người bị vưa chứng bệnh ấy.

Có bệnh phèo chi hàn là có con mà đe gá sicc khỏe. Nếu muốn nuôi con cho bú mae, và đê, nếu con cái ôm o và khí

bầm yêu, và nêu cho chúng nó trờ ra được vâm vò, sức khỏe ăn chơi, thì nên cho chúng nó uống Solution Pautauberger là thuốc ngứa cho chúng nó khỏi bệnh ho lao, khỏi què, khỏi hóu và khỏi bệnh dạng xán xà. Chè nam mau lớn và vam vò. Những người tuoi trẻ mà làm công việc khò nhọc thì cũng là vậy.

Những chứng bệnh chúng tôi nói kê trên đây mong làm cho người phải vướn sách thêm nội bộ nữa rất dữ tợn là bệnh ho lao, bệnh này tại Đông-dương người Annam và Chi-na phải biết là bao nhiêu.

Chung ion chèng nén σ hở, không lo liệu già, để cho tên vưa bệnh ho lao, gày hàn hông-eo phải thở, mà phải chờ ngày Solution Pautauberger chẳng những là dù phèo tài bình, mà trong khi điều trị còn thi chư tên cũng hay tự lực mình thêm lên, không khốn trong mình, mà may vui vẻ, riêng sáu, ăn ngon và lại tráng dương nữa.

Để uống như theo:

từ 2-4 muỗng canh mỗi ngày cho người lớn.
trong 1-2 tháng sau đó mỗi ngày cho con cái.

Cách dùng:
Thuốc Solution Pautauberger để uống và không phết.

Uống thường Solution Pautauberger liên trước bữa ăn, trên một muỗng lớn trong nón lò nước đường. Muỗng nhỏ thì nước đường ít hơn một chút.

Bán tại:
Pharmacie Principale Solitaire, Saigon
Pharmacie Franco-Asiatique Hélary,
Cholon và trong các dược phòng.

2. Triều-Cương, châ-nhơn ở đường Marins số 188. Chelon, gần δ Saigon
thị trấn của M. J. Hà-kim-Tường, № 9 Boulevard Gallieni
và M. Cam-Lun № 27 rue d'Adran có trữ bán các
thuốc của bôn đường

3. HUẾ LIỄU CHỈ THÔNG PHANH
BỘ HOÀN

(7) Thuốc trắc các chứng sang độc)

Chứng sang độc (Huế Liễu) là mọ

chứng hai tò, hổ nặng thi hại cho chúng

tộc, còn nhẹ thi hại bò thà; hái lại

không biết gọi là

bieng sang độc hay

bieng hổ hổ nghé;

hoặc là dương mai

mai là mọc mọ

cứng mì, hoặc nó

dầu ẩm lò, hoặc nó

đương vát có mọ

nhủn gác-tray lò,

hoặc ngứa nhứt,

hoặc lậu độc các thứ

ghép vê chứng sang

độc thi đấu làm hại

cho thà thiêm không gặp thuốc cho

thết hay mà trị thi độc nhập vào suong

cót làm cho nhứt gân, mỏi tay mỏi chon-

đi từng chàng yên, sauh ra mài mâu,

mặt xanh xao, khó khoang tì vi.

Chia nén Bi-điêc phòng xét ký mà

chè huồn thòi này dã dê uông, mà mùi

lai thơm ngọt, dùng liều này

như thần, dám chán chàng có thuốc nào

hở dâng; phẩm biện sang độc bắt luâ-

đi ông, dòn bà, già hay trẻ hè mòn-

chứng sang độc như dã nói trên đây bâ-

u, lâu mau hè dùng dòn thiều

này liều tiêng cát-tu đợc, liều lại da thi-

nhor cát, hổ nhức hổ môi mà lại trừ

uyết-góc đe trong mishi, không còn

tái phết lại nái, mà lại khòi lo bê hàn-

uyết-vết sau. (Là sau cau mạnh giòi

luôn luôn).

Cách dùng: Mỗi lần uống một muỗng

với nước trà, mìa ngứa uống hai lán

đến moi hứa dây uống môi muỗng, và

tôi trước khi đi ngủ uống môi miòng.

Mỗi hộp đều có một cái muỗng riêng

của Bôn-hiệu, chur qui vi muỗng mua hây

coi cái nhân & Con BUỐM-BUỐM & mồi

là thuộc thuôc của Bôn-hiệu. Tại Saigon, nhà số 23 đường Pellerin, có trữ bán các

THIỆT GIÁ :

Mỗi hộp 1 \$ 50⁴

DỤC CHÍ KHAI THẨM TỐC THỊNH
THI THỦY LAN

(13) (Trái Cà-na ché nén thuốc hò)

Phàm bị chứng ho, ày phản nhiệm bởi

phong hàng ngoại cầm nhập vào phòi

âm cho ngán hơi thở mới sinh ra chứng

10, cho nên mới ho, hòi mau tịt chờ

đến át tánh mang rát hiểm nghèo.

Các thầy danh

y tên Đông Tây

hiệp ý xét kỹ

chè ra thử Cà-

na này có làm

thuốc rát hay

horcea phuong

khác, dòn long

uyễn đòn đòn

đòn đòn